

Psaltirea - Dosoftei

Ideea de a versifica psalmii ii apartine lui Jean Calvin (1509-1564), dar prima incercare reusita a fost cea a francezului Clement Marot, celebru poet de la curtea Margaretei de Navara, care traduce si versifica in franceza doar 50 de psalmi din cei 150 cuprinsi in Psaltire. Prima traducere integrala a Psaltirii si expunerea in versuri ii apartine lui Theodor de Beze (1519-1605).

O interpretare versficata a Psaltirii lui David in limba polona a efectuat-o, in anul 1577, si marele poet polon, calugarul Jan Kochanowski, sub denumirea de Psalterz Dawidow. Traducerea data i-a insuflit pe Dosoftei sa incerce a versifica Psalmii in limba romana, insa nu a fost si izvorul principal al Psaltirii in versuri.

La versificarea Psalmilor, Dosoftei a apelat si a folosit mai multe izvoare, in primul rand "Septuaginta" in limba greaca, apoi "Vulgata" in limba latina si ca izvor secundar-Psalterz Dawidow- a lui Kochanowski. Dosoftei a luat drept model textul ortodox, pe acesta cautand sa il amplifice dupa propria lui imaginatie.

Cercetarile atente demonstreaza profunda originalitate a versurilor lui Dosoftei, precum si influenta exercitata asupra lui de versul ousular romanesc. Mai ales de cunoscuta balada "Miorita" (Psalmul 46), legenda manastirii Argesului si de unele vechi cantece ciobanesti. Dupa cum spune Nicolae Iorga, "nu este nici o indoiala ca, in ce priveste redactarea versurilor sale, el nu a fost ajutat de nimeni ci sngur prin familiarizarea cu poporul, cu sufletul lui a ajuns a fi un rostitor al graiului romanesc".

Despre raspandirea Psalmilor versificati de Dosoftei si popularitatea lor vorbeste faptul ca multi dintre ei au devenit colinde sau cantece de stea. Chiar si in zilele noastre au fost culese colinde sau cantece de stea care reprezinta, de fapt, diferite variante ale psalmilor lui Dosoftei.

O serie de cercetari recunosc talentul de versificator al lui Dosoftei.

O inalta apreciere a talentului Mitropolitului o aflam la Nicolae Iorga, care spune ca : "Psaltirea in versuri se desface in doua parti : una, in care scriitorul nu vrea sa coboare ci-si insira solemn dupa datina celor invatati si alta, partea cea mai intinsa, in care el uita mandria volumelor rasfoite si se lasa furat de ritmul usor, saltaret, viu al cantecului popular. Aceasta din urma ramane una din partile cele mai trainice ale operei sale poetice".

Alexandru Piru considera ca Dosoftei este un autor cu simtul auditiv dezvoltat : "unele din versurile sale ritmate in metrul lung de 10, 12, 13si chiar 14 silabe sunt cateodata stangace , dar nu greoaie. Dosoftei avea simtul ritmului si o mare spontaneitate in gasirea unor forme ritmice, variate si originale. Cele mai multe versuri sunt cele trohaice de 6 silabe : "Limbile sa salte / cu cantece nalte / Sa strige-n tarie / cu glas de bucurie" (psalmul 46).

Lexicul poetic si tonul general, caracteristic unora din versurile lui Dosoftei, indica influenta clara a limbii populare asa cum este folosita ea, pitoreasca si dura, de catre vorbitorul popular in blesteme. Iata un exemplu din Psalmul 34 : " Sa si schimonoseasca-n grea rusine / Carii pornesc raul spre mine / cu raceala sa se vartejeasca / Carii imi pizmesc, raul sa-i gasasca".

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

"Psaltirea in versuri "a lui Dosoftei are muzicalitatea ceruta de poezie. Aceasta muzicalitate poetica numai este reprodusa, ci pe de-a-ntregul creata. Cea mai plastica si mai exacta caracterizare a versului lui Dosoftei, din acest punct de vedere, a fost facuta de G. Calinescu : "Dar mai ales Dosoftei are acea curgere mieroasa a limbii, densitatea de lichid greu a frazei, materialitatea vorbei, care dau mireasma mahnirilor abstracte". Dosoftei nu are numai meritul pionieratului, el reuseste sa creeze modele poetice durabile.

Rezumand, se poate afirma ca publicarea "Psaltirii in versuri " constituie un eveniment cu totul exceptional in istoria literaturii romane. Astfel, s-a intreprins nu numai o incercare indrazneata de a apara credinta, dar s-a demonstrat si bogatia mijloacelor de exprimare ale limbii romane, s-a dovedit ca se poate scrie poezie si in aceasta limba, poate chiar mai frumos decat in alte limbi.

Sursa Imagine:www.freeschoolclipart.com